

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГРЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протоколом засідання
Вченої ради факультету
іноземних мов
від 18.12.2024 №5

**Програма комплексного кваліфікаційного екзамену
з новогрецької мови та літератури
для здобувачів ОС «Бакалавр»**

Напрямок підготовки 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 Філологія
спеціалізація 035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно)
освітньо-професійна програма Новогрецька мова та література, англійська
мова, переклад
Факультет іноземних мов

УДК 811.14'06'243(075.8)

ББК 81.453-006я73

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену з новогрецької мови та літератури для здобувачів ОС «Бакалавр» за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно), за освітньо-професійною програмою Новогрецька мова та література, англійська мова, переклад.

Розробники:

зав. кафедри грецької філології, к.філол.н., доцент Лабецька Ю.Б.

к.філол.н, доцент кафедри грецької філології Новицька О.А.

ст. викладач кафедри грецької філології Гаргаєва О.В.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри грецької філології

Протокол від “21” листопада 2024 року № 5

Завідувач кафедри грецької філології

(підпис)

“21” листопада 2024 року

(Юлія ЛАБЕЦЬКА)

(прізвище та ініціали)

Затверджено вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від “18” грудня 2024 року № 5

Голова _____
(підпис)

“19” березня 2025 року

(Наталія ПИРЛІК)

(прізвище та ініціали)

© Лабецька Ю.Б., Новицька О.А., Гаргаєва О.В., 2024 рік

© МДУ, 2024 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Вимоги до знань і умінь, що мають продемонструвати випускники на кваліфікаційному іспиті	7
Характеристика змісту програми	8
Структура екзаменаційного білету	9
Зразок екзаменаційного білету.	9
Зміст державного іспиту	10
Критерії та шкала оцінювання	13
Список рекомендованої літератури	14

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Державна атестація випускників Маріупольського державного університету (м. Київ) з новогрецької мови та літератури для здобувачів ОС «Бакалавр» за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно), за освітньо-професійною програмою Новогрецька мова та література, англійська мова, переклад є підсумковою формою перевірки і оцінки теоретичної та практичної підготовки.

До складання державного іспиту допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма державного екзамену з новогрецької мови та літератури за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно), за освітньо-професійною програмою Новогрецька мова та література, англійська мова, переклад освітнього ступеня «Бакалавр» розрахована для студентів, які закінчують Маріупольський державний університет за денною формою навчання.

Перелік компетентностей випускника:

КП 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

КП 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

КП 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються (новогрецької, англійської).

КП 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди новогрецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

КП 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку грекомовної та англослов'янської літератури від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

КП 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати новогрецьку та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

КП 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу грекомовних та англomовних текстів українською мовою та українomовних новогрецькою та англійською.

КП 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

КП 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

КП 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

КП 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

КП 12. Здатність до організації ділової комунікації новогрецькою та українською мовами.

Результати навчання

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію новогрецької мови і літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди новогрецької, української мов, описувати соціолінгвальну ситуацію.
10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (новогрецькою, англійською).
12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
13. Аналізувати й інтерпретувати твори новогрецької та англійської літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
14. Використовувати новогрецьку та англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів.
16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції новогрецької філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі новогрецької філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

20. Знати й розуміти сутність, форми та принципи підприємництва, організацію і функціонування підприємницької діяльності і вміти застосовувати ці знання у практичній діяльності.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЩО МАЮТЬ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ ВИПУСКНИКИ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ З НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Здобувач освіти 4 курсу ОС «Бакалавр» повинен **володіти знаннями, вміннями та навичками** з новогрецької мови та літератури в такому обсязі:

- Продемонструвати теоретичне та практичне володіння мовою, яке експлікує знання лексики, граматики, стилістики новогрецької мови, передбачених програмою викладання новогрецької мови граматичних та синтаксичних конструкцій; а також знань з лінгвопрагматичних та лінгвокультурних особливостей грекомовної комунікації;
- аналізувати граматичні структури новогрецької мови, включаючи особливості її фонетики, морфології та синтаксису;
- розуміти основні аспекти новогрецької культури, традицій, звичаїв та їхнього впливу на літературу. Здатність аналізувати культурні явища та їхнє відображення в літературних творах;
- володіти основними теоретичними положеннями сучасної лінгвістики та літературознавства, а також знаннями з основних фахових філологічних

дисциплін: теорії ОІМ, історії зарубіжної літератури, літератури країн ОІМ.

- знати основні етапи розвитку новогрецької літератури, напрямки, представників та їхні найвідоміші твори, життєвий та творчий шлях греків-лауретів Нобелівської премії.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Програма державної атестації для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Новогрецька мова та література, англійська мова, переклад укладена на основі робочих програм із навчальних дисциплін «Практичний курс та практика перекладу новогрецької мови», «Лінгвокраїнознавство», «Теоретична граматики», «Стилістика», «Література країн, мова яких вивчається», «Лексикологія», «Стилістика», «Історія зарубіжної літератури». Підсумкова атестація покликана виявити рівень знань основних понять та термінів з фахових предметів; виявити рівень володіння фактичним матеріалом, рівень розуміння фахових курсів, уміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації; використовувати теоретичні знання на практиці; володіння навичками мовного аналізу тощо.

Завдання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку у випускників практичних навичок мовленнєвої комунікації новогрецькою мовою, знання лексико-граматичних, орфографічних, стилістичних норм, а також екстралінгвістичної інформації.

Програмою передбачено виконання тесту з теорії основної іноземної мови (новогрецької), лексико-граматичного тесту, що перевіряє практичне володіння мовою, та тесту з новогрецької літератури за програмними темами, що вивчаються протягом навчання на ОС «Бакалавр».

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

1. Тест з теорії основної іноземної мови (новогрецької).
2. Виконання лексико-граматичного тесту.
3. Тест з новогрецької літератури

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ (для денної форми навчання)

Маріупольський державний університет

Освітній ступінь:	Бакалавр
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	035.081 Новогрецька мови та література (переклад включно)
ОПП:	Новогрецька мова та література, англійська мова, переклад
Комплексний кваліфікаційний екзамен з:	Новогрецької мови та літератури

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Να κάνετε τεστ της θεωρίας της ελληνικής γλώσσας
2. Να κάνετε λεξικογραμματικό τεστ.
3. Να κάνετε τεστ της νεοελληνικής λογοτεχνίας

Затверджено на засіданні вченої ради
факультету іноземних мов

Протокол № 5 від „18” грудня 2024 року

Голова вченої ради _____ **Наталя Пирлік**

Час виконання завдань кваліфікаційного іспиту

Для виконання та підготовки всіх завдань екзаменаційного білету студенти мають встановлений час – **60 хвилин**.

ЗМІСТ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

1) Перелік питань з теорії основної іноземної мови (лексикологія, лінгвокраїнознавство, теоретична граматики, стилістика, історія грецької мови)

1. Λεξικολογία ως κλάδος της γλωσσολογίας. Κύρια προβλήματα της λεξικολογίας.
2. Φαινόμενο συνωνυμίας, αντωνυμίας, ομωνυμίας στη Νέα Ελληνική.
3. Εποχή του χαλκού. Μινωικός πολιτισμός.
4. Η Αρχαία Ελληνική. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα (φωνητικό σύστημα, μορφολογία, σύνταξη, λεξιλόγιο). Γεωγραφικές και λογοτεχνικές διάλεκτοι της ΑΕ. Επισημοποίηση της Αττικής διαλέκτου. Πηγές της ΑΕ.
5. Φαινόμενο τεχνιτής διγλωσσίας στην Ελληνική. Προέλευση. Ουσία του γλωσσικού κινήματος «Αττικισμός». Αττικιστές. Ιστορική ερμηνεία της Καθαρεύουσας. Η θέση της Καθαρεύουσας στην κοινωνία και τη λογοτεχνία.
6. Σύντομη ιστορία της ελληνικής γραφής. Περίοδοι εξέλιξης. Τρόποι γραφής. Κεφαλογράμματα γραφή. Μεταρρίθμιση συστήματος γραφής.
7. Σχήματα λόγου στο λεξιλογικό επίπεδο.
8. Η κατηγορία του γένους. Γραμματικό και φυσικό γένος. Κανονικότητες της απονομής του γραμματικού γένους.
9. Η έννοια του μορφήματος. Είδη μορφημάτων. Βασικοί μηχανισμοί σχηματισμού λέξεων στη Νέα Ελληνική γλώσσα.

2) Перелік питань з новогрецької літератури

1. Οι αρχές της ΝΕ λογοτεχνίας. Η λογοτεχνία πριν από την Άλωση.
2. Δημοτικά τραγούδια.
3. Το έπος του Δ. Ακρίτα
4. Ερωτικά ιπποτικά μυθιστορήματα.
5. Η υστεροβυζαντινή περίοδος της ΝΕ λογοτεχνίας. Η ακμή του Κρητικού θεάτρου. Το έργο του Β. Κορνάρου και του Γ. Χορτάτση
6. Η λογοτεχνία μετά την Άλωση στις φραγκοκρατούμενες περιοχές: Ρόδο, Επτάνησα, Κύπρο και Κρήτη.

7. Η νεότερη ελληνική λογοτεχνία, από το 1821 έως σήμερα.
8. Η Επτανησιακή λογοτεχνική σχολή. Η ποιητική δημιουργία του Δ. Σολωμού.
9. Η πεζογραφία της Νέας Αθηναϊκής σχολής.
10. Η ηθογραφία στη ΝΕ λογοτεχνία. Εκπρόσωποι.
11. Οι Έλληνες νομπελίστες: Γ. Σεφέρης.
12. Οι Έλληνες νομπελίστες: Ο. Ελύτης.

3) *Перелік лексичних тем, які виносяться на іспит*

1. Ο Ελεύθερος χρόνος. Μορφές εκμετάλλευσης του ελεύθερου χρόνου.
2. Νέοι και ψυχαγωγία.
3. Τι μπορούμε να κάνουμε για να ενθαρρύνουμε τη δημιουργικότητα των παιδιών;
4. Εξηγήστε ποια είναι η σημασία της εργασίας στη ζωή μας.
5. Να αναφέρετε τις θετικές και αρνητικές πλευρές των ελεύθερων επαγγελματιών. Να εκφράσετε την άποψή σας.
6. Να αναφέρετε τα βασικά κριτήρια επιλογής επαγγέλματος. Να εκφράσετε την άποψή σας σχετικά μ' αυτό το θέμα.
7. Να αναφέρετε ποια είδη του πολιτεύματος γνωρίζετε και να τονίσετε τα χαρακτηριστικά τους με παραδείγματα. Εκλογικό σώμα και εκλογές. Πείτε το εκλογικό σύστημα της πατρίδας σας. Ποια είδη των εκλογών γνωρίζετε;
8. Το δικαστικό σύστημα του κράτους. Πείτε τα είδη των δικαστηρίων και τις αρμοδιότητές τους στη χώρα σας. Να ερμηνεύσετε τον όρο «η δικαιοσύνη».
9. Πείτε την έννοια της επιστήμης και της τεχνολογίας. Σε τι συνίσταται η αλληλένδετη σχέση τους; Να αναφέρετε παραδείγματα.
10. Ποια είναι τα ευεργετικά αποτελέσματα και ποιες οι επιπτώσεις της ραγδαίας εξέλιξης της επιστήμης και της τεχνολογίας στον σύγχρονο πολιτισμό; Ποιοι είναι οι κλάδοι της επιστήμης;
11. Οι συνέπειες του αλκοολισμού στην ατομική και κοινωνική ζωή.
12. Τα ναρκωτικά: ορισμός, αίτια, συνέπειες.
13. Εθισμοί: ορισμός, είδη, αίτια, αποτελέσματα, πρόταση λύσεων.

14. Τα αρνητικά και θετικά σημεία της λειτουργίας της διαφήμισης. Με ποια ατομικά μέτρα και ποια μέτρα από την πολιτεία μπορεί να προστατευτεί ο πολίτης από τις αρνητικές επιδράσεις του καταναλωτισμού και της διαφήμισης.
15. Ποια είναι τα βασικά διαφήμιστικά μέσα; Ποια προϊόντα διαφημίζονται περισσότερο; Ποια πρότυπα και στερεότυπα προβάλλονται στις σύγχρονες διαφημίσεις;
16. Ο Ελεύθερος χρόνος. Μορφές εκμετάλλευσης του ελεύθερου χρόνου.
17. Νέοι και ψυχαγωγία.
18. Τι μπορούμε να κάνουμε για να ενθαρρύνουμε τη δημιουργικότητα των παιδιών;
19. Εξηγήστε ποια είναι η σημασία της εργασίας στη ζωή μας.
20. Να αναφέρετε τα βασικά κριτήρια επιλογής επαγγέλματος. Να εκφράσετε την άποψή σας σχετικά μ' αυτό το θέμα.

КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

№	Вид діяльності	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Тестові завдання з теорії мови.	Розуміння змісту питання та володіння фаховими знаннями; вміння визначати, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища; знання базової фахової термінології.	0-30
2	Тестові завдання з практичного володіння мовою (лексико-граматичний тест)	Правильність відповідей на питання, обрання єдиного вірного варіанту відповіді, що базується на володінні лексико-граматичними, орфографічними, стилістичними нормами новогрецької мови, а також соціокультурною інформацією.	0-40
3	Тестові завдання з новогрецької літератури	Знання та використання базової термінології, пов'язаної з літературознавством, зокрема термінів, що стосуються жанрів, стилістичних прийомів та структурних елементів творів. Вміння ідентифікувати основні літературні течії в новогрецькій літературі, їхні характеристики та представників.	0-30

Сума балів за всіма видами діяльності державного іспиту	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	добре
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	задовільно
0 – 59	FX	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іваненко С. М. Лінгвостилістична інтерпретація тексту : підручник / С. М. Іваненко, А. І. Карпусь. Київ : КДЛУ, 1998. 175 с.
2. Курс лекцій з теоретичної граматики новогрецької мови для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. Ю. Б. Кутна]. Маріуполь : МДУ, 2009. 77 с.
3. Лінгвокраїнознавство Греції та Кіпру: навчально-методичний посібник / [упор. С. Є. Переплотчикова]. Київ: Логос, 2008. 70 с.
4. Методичні вказівки з аналітичного читання для студентів III-V курсів спеціальності «Мова та література (новогрецька, англійська)» / І. Г. Косенко, Ю. Б. Кутна, Маріуполь : МДУ, 2004. 36 с.
5. Методичні рекомендації до семінарсько-практичних занять з курсу «Теорія та практика перекладу» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. Ю. Б. Кутна]. Маріуполь : МДУ, 2013. 32 с.
6. Навчально-методичний посібник з лексикології новогрецької мови / [укл. Ю. А. Потіпак]. Маріуполь : МДУ, 2010. 35 с.
7. Навчально-методичний посібник зі стилістики новогрецької мови для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. О. В. Гаргаєва , Х. Христу]. Маріуполь : МДГУ, 2010. 38 с.
8. Новогрецько-український словник [уклад. Н. Ф. Клименко та ін.]. 2-е вид. Київ : Українська енциклопедія, 2005. 432 с.
9. Пентилюк М. І. Культура мови та стилістика / М. І. Пентилюк. Київ : Вежа, 1994. 240 с.
10. Пономарів О.Д. Лексика грецького походження в українській мові / О. Д. Пономарів. Київ : Просвіта, 2005. 127 с.
11. Пономарів О. Д. Культура слова. Мовностилістичні поради / О. Д. Пономарів. Київ : Либідь, 1999. 240 с.
12. Практикум з аспекту «Практика усного та писемного мовлення» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. О. В. Гаргаєва, Ю. Б. Кутна]. Маріуполь : МДУ, 2013. 69 с.
13. Практикум з аспекту «Суспільно-політична термінологія» для студентів 4 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / [укл. О. В. Гаргаєва] Маріуполь : МДУ, 2012. 42 с.
14. Столярова А.А. Короткий новогрецько-український словник юридичних термінів / А. А. Столярова. Київ: Логос, 2008. 52 с.

- 15.Українська елліністика : зб. наук. праць / відп. ред. Клименко Н.Ф. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2010. 609 с.
- 16.Українсько-новогрецький словник / [упор. Н. Ф. Клименко, О. Д. Пономарів, А. О. Савенко. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П.Бажана, 2008. 533 с.
- 17.Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α. Σημειώσεις λεξικολογίας / Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη. Θεσσαλονίκη : Υπηρεσία δημοσιευμάτων, 1986. 39 σ.
- 18.Απόστολος Σ. Πεζογράφοι του καιρού μας / Σ. Απόστολος. Αθήνα : «Ινστιτούτο του βιβλίου Μ. Καρδαμίτσα», 1989. 254 σ.
- 19.Απόστολος Σ. Το ιστορικό μυθιστόρημα / Σ. Απόστολος. Θεσσαλονίκη : Κωνσταντινίδη, 1981. 320 σ.
- 20.Απόστολος Σ. Το νεοελληνικό μυθιστόρημα / Σ. Απόστολος. Αθήνα: «Βιβλιοπολείον της Εστίας Ι.Δ. Κολλάρου&Σιας Α.Ε.», 1991. 274 σ.
- 21.Βασικό λεξιλόγιο λογοτεχνικών όρων – Αθήνα : Gutenberg, 1996. 158 σ.
- 22.Βελουδής Γ. Γραμματολογία, Θεωρία Λογοτεχνίας / Γ. Βελουδής. Αθήνα : Πατάκη, 2002. 448 σ.
- 23.Δημαράς Κ. Θ. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας. Από τις πρώτες ρίζες ως την εποχή μας / Κ. Θ. Δημαράς. Αθήνα : Γνώση, 2000. 558 σ.
- 24.Έγχρωμη εγκυκλοπαίδεια ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ. Γενική ελληνική και παγκόσμιος / [υπό επιμέλεια Γκούμας, Κωτσιόπουλος]. Αθήνα: Δομική, 1985. 1012 σ.
- 25.Μείζον Ελληνικό λεξικό / Τεγόπουλος – Φυτράκης. – δεύτερη έκδοση. Αθήνα : Αρμονία Α.Ε., 1999. 1494 σ.
- 26.Η ελληνική ποίηση. Ανθολογία – Γραμματολογία, 6 τόμοι. Αθήνα : Σοκόλη, 2000. 658 σ.
- 27.Καλαβρουζιώτου Δ. Εκθέσεις. Β' Γυμνασίου. Μεθοδολογία και τεχνική στην παραγωγή λόγου / Δ. Καλαβρουζιώτου. Αθήνα: Σαββάλας, 2006. 225σ.
- 28.Κάνδρος Π. Νεοελληνική γλώσσα για το γυμνάσιο / Π. Κάνδρος, Ε. Λάναρης, Α. Μουμτζάκης, Δ. Τάνης. – Τεύχος Α. Αθήνα: Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων, 1993. 304 σ.
- 29.Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας για Β' Γυμνασίου / Α. Μπέκου, Δ. Τσάμος, Α. Χατζηδάκη . Αθήνα : Βολονάκη, 2000. 253 σ.
- 30.Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου. Βιβλίο δασκάλου / Α. Μπέκου, Δ. Τσάμος, Α. Χατζηδάκη. Αθήνα : Βολονάκη. Αθήνα, 2001. 100 σ.
- 31.Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Γ' λυκείου / [Α. Γεωργιάδου, Π. Γιαννακίτσα, Ζ. Κατσιαμπούρα κ.α.]. Αθήνα : Βολονάκη, 1996. 263 σ.
- 32.Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας Β' λυκείου. Αθήνα : ΟΕΔΒ, 1994. 280σ.

- 33.Λιαπής Β. Γλώσσα η ελληνική. Από τη γλωσσική θεωρία στη διδακτική πράξη / Β. Λιαπής. Θεσσαλονίκη : Εκδ. Βανιάς, 1994. 253 σ.
- 34.Μάριος Β. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας / Β. Μάριος. Αθήνα: Εκδόσεις «Οδυσσέας», 1989. 354 σ.
- 35.Μάρκος Α. Ελληνες λογοτέχνες / Α. Μάρκος. Αθήνα: Εκδόσεις «Χαρ. Μπούρας», 1982. 197 σ.
- 36.Μερακλής Μ. Γ. Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία: 1945 – 1980. Μέρος πρώτο: ποίηση / Μ. Γ. Μερακλής. Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 1987. 413 σ.
- 37.Μπαμπινιώτης Γ. Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία / Γ. Μπαμπινιώτης. Αθήνα, 1998. 303 σ.
- 38.Μπαχαράκης Μ. Θεμέλιο στην έκθεση Ιδεών, σε 4 τ., τ. 3^{ος} / Μ. Μπαχαράκης. Αθήνα: Εκδόσεις Σαββάλας, 1984. 918 σ.
- 39.Νεοελληνικά κείμενα για το γυμνάσιο / Από ομάδα εργασίας. – Θεσσαλονίκη, 1980. 404 σ.
- 40.Πεσκέτζη Μ. Θεωρία της λογοτεχνίας και νεοελληνική λογοτεχνική κριτική / Μ. Πεσκέτζη. – Αθήνα : Σαββάλας, 2003. 150 σ.
- 41.Πετρούνιας Ε. Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση: Τόμος Α΄ Γενικές γλωσσικές αρχές / Ε. Πετρούνιας. – Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1993. 612 σ.
- 42.Πολίτης Λ. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας / Λ. Πολίτης. – Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1993. 276 σ.
- 43.Σιόντης Χ. Εγχειρίδιο ελληνικής γλώσσας γαι ξένους σπουδαστές. Βιβλίο δεύτερο / Χ. Σιόντης. Ιωάννινα : Πατάκη, 1999. 442 σ.
- 44.Τέρι Η. Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας / Η. Τέρι. Αθήνα: εκδόσεις «Οδυσσέας», 1994. 217 σ.
- 45.Τλούπα Σ. Πολιτιστικό πανόραμα. Νέα Ελληνικά και Πολιτισμός / Σ. Τλούπα. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βανιάς, 1994. 208 σ.
- 46.Τοτσικάς Α., Λόγου Δοκιμές. Επεξεργασία και Παραγωγή Κειμένου για την Έκφραση - Έκθεση. Γ΄ Λυκείου / Α. Τοτσικάς, Δ. Χουλιτούδης, Π. Καχριμάνη. Αθήνα: Gutenberg, 2000. 317 σ.
- 47.Φιλιππάκη-Warburton Ε. Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία / Ε. Φιλιππάκη-Warburton. Αθήνα : Νεφέλη, 1992. 346 σ.